

(Det talte ord gælder)

Førstebehandling af budgetforslag 2024 og overslagsårene 2025-2027

Budgettale

Line Barfod, Enhedslisten, 31. august 2023

København er en vidunderlig by. Jeg har oplevet udviklingen på egen krop, fra jeg voksede op i en lejlighed med lokum på trappen og små mørke baggårde, hvor leg og boldspil var forbudt.

Jeg har set voksne i fællesskab rive plankeværker ned, brække asfalten op og skabe grønne gårde. Jeg har deltaget i demonstrationer for en bedre by med plads til mennesker og natur. Og det virkede.

I dag er København et langt bedre sted at leve for de fleste af os. Vi har gode boliger, brede cykelstier og kan bade i havnen.

Men hvis det også skal være godt i fremtiden, så er vi nødt til at **træffe afgørende valg**.

I mange år var klimaforandringerne noget vi talte om og var bange for skulle ramme vores børn og børnebørn. Men nu er klimaforandringerne her. Voldsomt vejr rammer os med ekstrem varme, voldsomme regnskyl, oversvømmelser og naturbrande.

Hvis mennesker skal kunne leve på jorden i fremtiden, så er vi nødt til at handle nu.

Det går ikke at sætte sin lid til, at der for enden af en hockeystav er et teknologisk fik, der kan redde os. Hverken CO2 fangst eller en million elbiler løser problemerne.

Heldigvis har vi i København masser af dygtige medarbejdere, engagerede borgere, NGO'er og virksomheder fyldt med ideer til at gennemføre en grøn omstilling. En grøn omstilling der både kan nedbringe CO2 udledningen, mindske ressourceforbruget, skabe grønne jobs og give bedre rammer for gode liv.

Vi politikere har en forpligtelse til at gå forrest, sætte retningen og bruge kommunens store indkøbsmuskel og mange ressourcer til at udvikle nye løsninger. Ligesom vi med udviklingen af København til en cykelby har inspireret mange andre byer i Danmark og verden.

Når vi omstiller vores arbejdsmaskiner til at være fossilfri og efterspørger det samme hos de firmaer, der bygger for os, så har det stor betydning. DI Byggeri roser vores initiativ. Hvis alle byggepladser i Danmark gør det samme vil det formentlig kunne spare 275.000 tons CO2. 275.000 tons.

Da Københavns Kommune indførte 90 % økologiske fødevarer i vores måltider, så gav det et boost til økologien.

Men der er ikke tid til at hvile på laurbærrerne og sole sig i fortidens beslutninger. Der er ikke tid til hockeystaven. Der skal mere klimahandling til.

Vi er nødt til at gøre op med de alt for mange biler i København. Vi foreslår konkret at give busser og cykler førsteprioritet. At etablere busbaner og grønne bølger for busser og cykler – også på de store indfaldsveje til København. Vi foreslår, at vi starter med Folehaven i Sydhavnen og Roskildevej i Valby. Det vil give mindre trængsel på cykelstierne og busserne vil komme hurtigere frem.

Hvis mange flere vælger kollektiv trafik og cykler, når de opdager at det er nemmere og hurtigere, så kan det samtidig give bedre plads på vejene til den nødvendige bilkørsel. Så får vi plads til varetransport, håndværkere, mennesker med handicap og andre, der er afhængige af deres bil i hverdagen.

Og så kan vi mange flere steder i byen ændre bilrum til grønne byrum. Områder hvor børnene kan lege, ældre tage et hvil på en god københavnerbænk og alle kan få lidt ro og nyde de grønne omgivelser.

Københavnerne skal også kunne have ro i maven og tillid til at kommunen fungerer. Derfor vil vi i Enhedslisten prioritere kernerdriften i alle forvaltninger, et stabilt serviceniveau og ikke mindst kernevelværdien.

Når man får brug for hjælp, så skal man også kunne få hjælp. I de sidste mange år har skiftende regeringer skåret på velfærdens samtidig med at behovet vokser. København oplever – ligesom andre kommuner – en eksplosiv stigning i udgifterne til det specialiserede socialområde. Der bliver flere og flere borgere, der har brug for hjælp. Det giver os politikere et ansvar for at sikre at vi kan gribe dem der har behov for hjælp.

Vi tog det ansvar på os ved budgetforliget sidste år og fik afsat historisk mange penge til socialområdet. Men inflationen og stærkt stigende priser på private botilbud har ædt både de ekstra midler og mere til.

Derfor måtte socialudvalget i foråret genåbne budgettet og finde store besparelser.

Hvis bare stigningen i grunddriften skal dækkes i dette budget, så er der tale om et stort beløb (omkring 350 mio. kr.).

Men selv så stort et beløb kan ikke stoppe udviklingen. Det der sker med nedskæringerne på området er, at vi griber folk senere. Så deres problemer har nået at vokse sig meget større og mere alvorlige. Og vi slipper dem tidligere, før de for alvor har fået det bedre. Det er meget kortsigtet og samlet vokser problemerne bare mere og mere. Det er forfærdeligt for de mennesker, det rammer og for de medarbejdere, der ikke får lov til at give den hjælp, de ved er nødvendig. Samtidig giver det stigende udgifter.

I Enhedslisten ønsker vi at sætte ind med forebyggende indsats, **at knække kurven**. Vi vil starte med børn og unge, der får konstateret autisme. Selve autismediagnosen kan vi ikke forebygge. Men alt for mange får ikke den nødvendige hjælp i tide og udvikler angst, depression, selvskade og spiseforstyrrelse. Det kan vi forhindre, hvis vi griber dem tidligere og slipper dem senere.

Det kræver en investering i nogle år, men så vil vi få nogle mennesker, der får det bedre og vi stopper stigningen i kommunens udgifter.

Vi har set i både Socialforvaltningen og Beskæftigelses- og Integrationsforvaltningen, at det virker at investere i bedre hjælp til udsatte borgere. Den erfaring vil vi nu bruge på autismeområdet.

Men skal vi prioritere den grønne omstilling og velfærden, så kræver det at vi træffer et valg. At vi sætter en retning. Og det er det, som årets budgetforhandlinger handler om.

For sammen kan vi skabe en grøn, retfærdig fremtid for København. En fremtid med gode grønne byrum, en fremtid med grønne job og en fremtid, hvor københavnernes kan have tillid til at fællesskabet, kommunen, fungerer og sikrer hjælp til dem, der har behov for det.

Det er det stærke mandat vi i Enhedslisten fik af vælgerne ved kommunalvalget. Vi holder vores valgløfter og arbejder for en rød-grøn fremtid for København hver evig eneste dag.

Og der burde være flertal for den politik her på Rådhuset, hvis man læste valgprogrammerne til sidste kommunalvalg.

Men i stedet fik Enhedslisten valget: Elsk Lynetteholm – eller skrid!

Vi har stillet masser af spørgsmål, forespørgsler, samråd i Folketinget om Lynetteholm. Vi lytter til eksperter og til vores naboer i andre kommuner og lande. Vi har intet hørt, der gør at vi ændrer opfattelse af Lynetteholm. Tværtimod. Der dukker hele tiden nye problemer op til overfladen. Og for mig er det mest skræmmende stadig, at det kan få katastrofale følger for havmiljøet i Østersøen. Det skal vi tage alvorligt!

Alle vidste godt, at Enhedslisten ikke ville sige ja til Lynetteholm. Grådighedens Ø er det stik modsatte af ansvarlig klimahandling.

Men vi kommer heller ikke til at skride. I Enhedslisten gør vi det modsatte. Vi arbejder endnu hårdere for at få gennemført den rød-grønne politik vi blev valgt til. Endnu hårdere for **en grøn retfærdig fremtid for København.**